

Szerkesztői szállítás

Belső-kiadás 21. szám, hova a lap szerkesztési részét illető közlemények nem adnak vissza.

Előfizetési díj:

Egy évre 12 frt.
Félévre 6 frt.
Negyedévre 3 frt.
Egy hónapra 1 frt.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET

POLITIKAI ES KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetések a hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak:

Négyzet hüvelykűrt garandált sor 48 sz. Belső-kiadás minden hirdetés után 30 sz. Nagybíró és gyakori hirdetések külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Oppell Alajosnál (Wollseile 22. Hasenstein és Voglernál (Neuer Markt 11.).
Pesten: Lang Leopoldnál (Krisztus-templom 9. szám emelet.)

A „KELET”

előfizetési feltételei:

Egész évre 12 frt. Negyedévre 3 frt.
Félévre 6 frt. Egy hónapra 1 frt.
Egyes szám ára 5 kr.

Az előfizetési pénzek — legcélszerűbben postai útvánnyal — Kolozsvárra, Stein János könyvkereskedésére küldendők.

A „Kelet” kiadóhivatala.

A kinevezésekről.

II.

(D.) Rendes időkben kérdésen kívül a hivatali állomásokra való pályázatok még van azon jó hatása, hogy a kormány mérlegbe veheti a jelentkezett erőket a bizonyított qualificatiók alapján, és ha ezen qualificatiókra fektetett kombinációját felállítja, módjában áll illetékes közegeknél véleményt kapni a kombinatio felett, s azoknak megfontolásával úgy eszközölni a kinevezést, hogy az az illető szakma követelményeinek s a józanabb közvéleménynek is egyaránt megfelelhessen.

Mi azonban nem rendes, hanem átmenti időben vagyunk. Csaknem 20 éven át idegen absolutismus zsarnokoskodott hazánkon, a melynek uralma alatt a legmegbízhatóbb erők visszavonultak a közszolgálatból, idegen népek csődültek be hazánkba kormányozni s igazságot szolgáltatni; a belakók közül csatlakozottak a közvélemény keresztül nézte, s mint a zsarnokság bérénczeit megvetette.

A kibékülés fátyolt vetett a multra; de nem rehabilitálhatta teljesen a közérzetben azokat, kik a nemzet általános, sőt óriás többségének programja ellenében is a legdurvább zsarnokság szolgálatába adták volt magokat, ezeknek politi-

kai hazafias megbízhatósága iránt egy örökös kétely ott maradt a nemzet lelkében.

És meg kell még azt is fontolni, hogy soha hazánkban oly nagy mérvet nem öltött a hivatalnokok megvesztegethetősége, mint azon absolutisticus korszakban, midőn annyi gyűlevész schonnai, anynyi jellemtelen kalandor tolakodván be hazánkba, az igyekezett az erőszak belátólag rövid tartama éveit teljesen és lelkiismeretlenül kizsákmányolni. A megvesztegetés nem volt titok, hanem rendszer volt. Emlékezem, azon időben többször történt birtokossági és családi gyűléseken, midőn egy s más pör megindítása fölött folyt a tanácskozás, egyszerűen nyilvános discussio útján döntöttek el, hogy ennek vagy annak a galicziai, bukovinai stb. hivatalnoknak mekkora összeget kell fizetni, hogy jól ítéljen.

És e tekintetben az ugynevezett Bach-iskola oly irtóztatónan rossz iskola volt, ügyvédek, bírók, hivatalnokok úgy nyúltak a polgárokat, hogy ez iskolának növendékei ellen, legyenek bár azok a legbecsületesebb emberek, mert hogy ilyenek is igen sokan vannak, sőt a választások s az alkotmányos elem ajánlatai által kiostálta legnagyobb része ilyen, arról meg vagyunk győződve, mindamellett a közhangulatban ez iskola maradványai irányában egy nagy kétely örökre fennmarad.

E nevezetes körülményt a kormány-nak szem elől egészen tévesztienie nem lehet, s így feladata az elemeket helyesen vegyíteni, hogy a szaktudomány s kiválólag a gyakorlat s másfelől a bizalom, a hitel követelményeinek is eleget tenni képes legyen.

Az államháztartás és ügyvitel minden rétegében valóban nélkülözözzük az abstractabb követelmények szerint megbízható erőket; az alkotmányos korszak kitünő-

ségei húsz év alatti visszavonulásuk miatt részint sokat feledtek, részint azóta az államháztartás egészen új rendszerre lépett, melyet e rétegből azon rész ismer inkább, ki az idővel folyvást haladott s tanulmányozások által fejlesztő magát. Ez mindenestre korunk legtisztisletreméltóbb eleme, s az ez elemből valódi capacitások egy alkotmányos korszakban irányadó befolyásra hivatják; azonban éppen e rétegből a megfelelő erő nem telik ki, mert a népszerűség és megbízhatóság magára nem elég, az újabb államkormányzat minden téren kellő szakismeretet is követel.

Azok, kiket az absolut rendszer felhasznál, semmi esetre sem voltak a nemzet választékosabb capacitásai, a nemzeti gyűlölet üldözvén azokat, kik a mitrowszki kalapot föltették, a hivatali pályára ama korszakban semmi esetre sem törekedtek a megbízhatóbb és jobb erők; de másfelől nagyon hibáznánk, ha megtagadnók, hogy azon rendszer szigora a gyengébb erőket is az illető szakmákban kifejlesztette, s hogy a mi korunk azon emberekből, kik e szomorú korszakban a szolgálat gyakorlatát megszerezték, igen hasznos és nélkülözhetlen erőket nyert, a mely erőket ignorálni nem lehet és nem szabad, annyival inkább, mert azon erők, melyek e korszakból a szolgálat terén maradtak, részint a municipális választások retortáján, részint a parlamentararis ministerium kinevezésén mentek át és így rehabilitálva vannak, s őket az alkotmányos korszak már joggal mondja magáénak, s ha végig nézünk közöttük; azon meggyőződést nyerjük, hogy bennök a haza elég hasznos erőket tartja meg.

Az újabb erő az ifjuság, mely nem bír a szükséges gyakorlattal s azon biztosabb judiciummal, a mit a gyakorlat mellett az életidő szokott megadni; de az

ifjuság igen is garantirozza fejlődésének közel jövőjét. Az alkotmányos korszak beállta óta az ifjuság szép fejlődésnek indult, s megkapta a szakismeret mellett a hazafias, a kellően szabadelvű irányt. Ez a haza jobb jövődjének eleme s a kinevezéseknél tekintettel kell lenni rá, hogy a közszolgálat sorompójába állítva, magvát képezze a jövőendő erősebb és biztosabb állam ügyvitelnek.

Habár tehát minálunk a kinevezéseket a pályázatokra fektetik, nem lehet a combinatiókat csak a merev qualificatio mérlege szerint állítani fel, és ezt az éppen szőnyegen levő bírói szervezetre nézve igen helyesen fontolóra is vette a törvényhozás, a midőn az 1869. IV. t.-cz. 7-ik §-val szemben a 26-dik §-t meghozta; mert éppen az igazságszolgáltatás az, a hol a bírói testületnek a szakértelemmel, a közvélemény rokonszenvével és bizalmával kell párosulnia, miután az igazságszolgáltatás képezi alapját az állam nyugalmanak s a polgárok szabadságának.

Nincs kétségünk abban, hogy az éppen szőnyegen levő bírói szervezetenél a ministerium a concursus mellett minden alkalmas módot felhasznál arra, hogy a rendelkezés alatt álló erők közül a lehető legjobb bírói kart állítsa ki; s azon illendő fizetés, a mit a törvényhozás megállapított, a bírói hivatalt már tisztességes életpályává tevén, nincs kétségünk, hogy a kinevezendő bírók egész odaadással fognak feladatuknak élni s a szorgalommal az igazságérzetet s megvesztegethetetlenséget párosítva, a hazának becsületét, az igazságszolgáltatás hitelének teljes megszilárdítása által emelni fogják.

Pest, sept. 9. 1871.

(A) A salzburgi császári találkozás domi-nálja még mindig a politikai helyzetet. Ol-salátagos viszonyok közt jött az létra, ol-

gyógó vót is óhajtottam; én pedig az nem vagyok. Rettentett a vallás különbsége is; nem azért, mintha nem ismerném a Lessing Náthánját és szeretetre méltó Templarfiát, hanem más tekintetekből. S nem is remélhettem, hogy kívánságom teljesedést érhet. Végre, hogy elmémet megnyugtassam, hogy el nem sül, jó-nak láttam egy utat tenni Kázmérba s 1804 aug. 24-dikén oda értem.

„Hanyatlott a nap, midőn kocsim az ud-varba beért. A grófné két lánnyal kívül állt. „Unser Ferencz! unser Ferencz!” midőn reám ismert. Mert a kisebbik azt hitte, hogy én ötöt exclusive szerettem. „Wie lange bleibst du hier Ferencz?” Kérdé Sophie mihelyt, nekik köszön-tem. „So lange sie mich nicht verjagen. Da können Sie hier grau werden, monda s felip-dultunk a grádicson. Lieber Ferencz — mor-da itt — was Sie mir prophezeiet haben, ist ge-schehen; Etoile hat geheiratet. Szántam Sophi-et, de örvendtem magamnak. Tudva volt előt-tem, hogy egy-két kérést Etoile miatt eleresz-tette. A gróf ágyba feküdt; rázta a hideg. Kért vinném félre gyermekeit, mert neki al-kalmatlan a zsi-bongás. Feltettem magamban, hogy bármi érjen, addig kérésemet elő nem adom, mig Pepivel nem szólok, ha az én lé-pésem az ő szerencsét gátlani nem fogja-e? mert kész voltam lemondani Sophieről, ha az övének útjában áll, s Pepi nem volt itthon Sophie Susie mellett velem Etoile felől beszélt, keseregte elvesztét, de nem vádolta. Én a ház-as élet boldogságait magasztaltam. Rendes, monda Sophie, hogy te, édes barátom, ebből a tónus-ból szólsz; s én neked azt jövőendőm, hogy te ezeket az örömeket soha kóstolni nem fogod.”

„S miért nem?” kérdém megütközve.

„KELET” TÁRCZÁJA.

Egy magyar költő házassága

— Fürgeháztól! —

Szegény magyar költő még unokáid is sújtja sorsodnak átka, s büntetése vétkednek, hogy a magyar muza szolgálatának szentelted élted, a biblia szavaként — maradékaid is szennvedik hetediziglen! —

Ép a „Hon”-t tettem le. Szakácsy Jánivel képviselő cikket olvastam benne, rosztát a szegénységnek, mely Széphalmon a nemzet nagy ünnepegyüttel apothisált költőjének, Kazinczy-nak árvaít nyomasztja. A szükségnek festve benne vérázító képe, melylyel a nagyköltő egyik leánya, a magyar tudományos akadémia gyám-sága alá vett gyermekeivel egyetemben küzd.

S a kínos benyomás keltette emlékek visszavezettek a családi paradicsomba, melynek virágos ligetei ily tövises tájban végződnek, eszembe juttatták a családi boldogságot, melynek ölében a nemzet egykori vértanúköltoje, a Magyarország által nyomorban satnyulni engedett unokák nagytatja szenvedései közepett enyhületet, üdülést, sajtó sebeire gyógyító bal-zsamot, a sors csapásaiért kárpótlást talált.

Gyöngyörködő velem olvasó a gyengédsé-gében a költő szerelmének, boldogságában csalá-di életének, melynek hű vonásait baráti leve-leiből kölcsönözve állítom eléd. — — —

*) Forrásaim: Mátrai Ernő „Magyar költők ked-vesei” az „Auróra” 1867-diki folyamában és Kazinczy Ferencs megjelent és kiadatlan levelei.

Szive történetét a kedély annyi közvet-len melegével, a naivitás hűségével, az élénk színezés gazdaságával egy költőnk sem adja műveiben elő, mint Kazinczy. Költeményei ly-rai tűzére szive történetének, baráti levelei a kom-mentár, mely poésisének háttért, magyarázatot kölcsönöz. Irodalmi művei szívéletének önélet-leírása. Ezekből tudjuk, mint szerette meg 1794-ben Kassán szive érzelmeinek első ébresztőjét (Radvánczy) Terézt. A szép özvegyet, kinél „több méltóságot” kibem sem talált, „mindnyá-jok bálványát, ki sirva ment el karjai közül.”

Teréztől hetedfélves börtöne szakítá el. E kínos fogság az első szerelem lánczait is el-tépte, hevéit lelohasztá, s alighogy a költő ke-zéről a vasbilincs lehulla, a „csintalan Sárosi-né, a grimuciére és tudományos szép asszony” a szerelem rózsafüzérével ejté foglyává. Két évig tartott a költő viszonya az özvegy me-nyecskevel, de sohasem „léptek át a szerelem li-neáján”, mert Sárosiné „minden új gondolko-dása mellett mágnás férjét kívánt.”

A költő végre el is hagyá a menyecske-t, szívéit Sárosinétől gróf Török Zsófia hódítá el. A magas lelkületű lány, ki 1804. nov. 11-dikén Kazinczyval egybekelvén hű hitvese, gyámola-lón halálig.

— „Január 16-dika 1784-ben volt, a midőn gróf Török Lajos, fia az egykori neve-zetes referendariusnak, és testvérdöcse a testi szemére megvakult gr. Török Józsefnek reám atyai csókját legelőször nyomta. Azóta mindég tartott irántam való barátsága. Elképzelheted — írja a költő Kis Jánoshoz, — mely gyö-nyörűséget leltem én negyedfél esztendő előtt hazaszabadulván ezen szomszéd-ágban! Első ki-menésem az anyám házából Kázmérra volt. A gróf másnap visszaadta látogatásunkat s elhozta

egyetlen egy fiát Józsefet és két leányát So-phiet és Marie-Susiet. Vicenotáriusságomban egy háznál laktam Kassán a gróffal. Hányszor rengettem az egyik tédemen Sophiet, a másikon a kisebbiket! És valék az a notárius, a ki Sophienak, midőn 1786-ban a bécsi Sál-esiánához kellett mennie iskolába tizenhat atyái felől a Testimoniálist expédiáltam. Én ak-kor 27 esztendő voltam, Sophie 7.

Börtönből szabadultom után tehát ugy néztem a két lányt, mint testvéreimet. Sophie-nak a melyen egy férfikép függött. Kértem, ki az? s Sophie elpirult. „Mama wär, er hier, er wäre sein Freund.” Apothisáltattam a nem ér-tett felelet által. A kép Maximilian Comte d'Etoile volt, a ki Sophieval szüleinek jóvahagyá-sa mellett jegyet váltott. A házasság akkorára halasztatott, míg a sors kimutatja, ha remélheti-e hazájába való visszamenetelét. Végre kitörölte-tett az emigransok listájából és elvett — 300,000 livráju személyt és Párishoz közel egy falut szerze. Én látván, hogy Sophie másé, mint minden lekötölezett vagy férjes személylyel tartózkodva bántam vele, úgy hogy ő az én magaviseletemet valamely homályosan érzett idegenségnek vélte. Azonban én megváltoztat-tam regmeczi lakásomat, lementem Biharba. Ugy tetszett, hogy a kázméri házzal való szö-vetségnek örökre vége szakadt, azt kivén, hogy néha leveleztünk, de nem Sophieval, ha-nem az anyagi kedvességű és sevignei szépsé-gű Susievel Két évig hordott rabbiliacsén Sá-rosiné. Később ott hagytam.”

— — — A házasság nálam elmulaszthat-lan kötelességnek tetszett mindég. Midőn hany-kodnám, hogy kit választaszak, valamely jó dae-mon a Sophie nevét sugá fülembé. De én a Török Lajos házában nemcsak vót, hanem ra-

különös események folyamán és végül oly demonstratív ünnepélyesen és fényes módon tartatik meg, hogy igen természetesnek kell tartanunk, hogy az egész világ kizárólag vele foglalkozik s majd félve, majd remélve várja az ottan megállapított politika gyakorlati megvalósítását. Mert nem szabad felednünk, hogy a salzburgi találkozás első sorban általában minden békebontó ellen, de különösen a francia állam ellen irányul. A gasteini értekezletek eszméje Berlinben született, hol általános és erős azon meggyőződés, miszerint Franciaország a revanche eszméjét, melyet most csak a hírlapok hangsúlyoznak, előbb-utóbb tette is meg fogja valósítani akarni. Minél inkább közeledik a francia nemzet a monarchiához, annál közelebb jó a háborúhoz is s a jövődő monarchia egyenlő lesz a háborúval, mert monarchikus kormány csak akkor tarthatja magát Franciaország vulcanus tala-ján, ha alapjául a nemzeti revindicatio programját választja, ha Elsass és Lothringia visszacszerzését írja zászlójára. Berlinben ismerik ez érzelmeket s mint tényekkel számolnak is vele. Miután pedig Franciaország az anyagi segéd-eszközök gazdagsága tekintetében páratlan a világon, Bismarck herczegnek a kivívott sikerek megtartására mulhatatlanul szövetségtársakról kell gondoskodnia.

Poroszország az orosz és az osztrák-magyar szövetség közt választhat. Bizonyos feltételek közt mindkét állam kész vele szövetekezni, ő tehát azt választja, a melyik állam szövetsége neki legtöbb előnyt s legkevesebb hátrányt hoz. A legelőnyösebb szövetség természetesen az, mely a legerősebb állammal köti-tetik; minél erősebb az állam, melyel szövetekezünk, annál jogosultabb a föltevés, hogy a szövetség célját el fogjuk érni. Gasteinban és Salzburgban — mint már előbb említettük — részletes szövetség nem jött létre, de rendkívüli fontossággal bír már maga azon körülmény, hogy Poroszország nálunk sondírozta a talajt egy jövődő szerződés kötésére, hogy a két állam között minket tart az erősebbnek. És itt ismét ama ponthoz értünk, hol? Magyarország belügyi szorosán összefüggének a monarchia külügyeivel. E kérdést már többször megérinték lapjaink, de azt hisszük, nem talál-ták el helyes mozzanatát. A gasteini értekez-letek kizárólag a dualismus áldásos hatásának 1867-ben alkotott kiegyezés egyik értékes gyű-mölcsének mondhatók. A dualismus rövid öt év alatt az osztrák-magyar birodalmat, mely száz sebből vérezve 1859-ben cadavernek tekintett, újból életképesé s oly erőssé tette, hogy most Európa leghatalmasabb állama: Németország maga keresi szövetségét. Oly tünemény ez, mely Magyarországot joggal megnyugtathatja jövője iránt. Öt évi béke sok sebet begyógyi-tott s a gasteini és salzburgi értekezletek,

„Azt én nem tudom; de látod, nekem úgy tetszik, hogy te valamely leánynak vagy özvegynek házassági jelentést tenni nem is mernél.”

„Azt gondolám magamban, meglátod, ha bátyád hazajön, s mosolyogtam. Pepi másnap délig, másnap estig sem jött és én erősen ál-lék végzésem mellett, nem szólani Sophienek, míg Pepivel nem végzek.”

„Huszonötödikén este magam maradván Sophiével, egyszer csak azon veszem észre ma-gam, midőn declaratio közepette vagyok. „Ked-ves leány! — mondom, — Te engem ismersz minden részeiben szívemnek; ismered fekvése-met; ismered azokat, a kikkel természet ész-szesztől és a kik, mint tudod, életemet kegyet-lenül keserítik: mond el, reá bízhatnád-e ma-gadot, hogy enyém légy, s engem a sirig el-kísérj.”

„Kazinczy! micsoda neme ez a tréfának?”

„Nem kedves lány, én nem űzök játékot, ezért jöttem egyedül; szólj, remélhetek-e?”

„Tehát így fognád tenni a házasság-jelemlést?”

„Nem édes Sophie, te tudod, hogy sok esztendő óta Te vagy szemeimben az első sze-mély. Sokáig küzdöttem; nem reménylek sem-mit; de mondd ki, hogy meg legyek nyugodva.”

Sophie ekkor vette észre, hogy majd csupa tűz a képem, majd fagyos, mint a hó. „Nem Ferencz, ugymond, azt én nem vártam. Látom, hogy nem játék, a mit előmbbe adsz. De hiszen mi úgy néztük egymást, mint testvérek, soha sem is álmodtunk erről.”

Az én főm szédelgett, s Sophie érzette hogy nyugalomra van szüksége és ment.

„Und wo werden wir den wohnen?” — kérdé, midőn kevés idő múlva visszajött.

Az anyagi lélek! Ez vala tehát a felelet kérdésemre.

„Barátom — ugymond — én az anyámmal szoltam. Örömmel fogad el; s mig Susienek vittem a hirt, bejelentett az atyámnál, s ez

melyek ismét a béke biztosítását czélozzák, alkalmat fognak nyújtani, hogy lassankint a még létező bajokat és betegségeket nyomaik is eltávolítsuk. Nagy és nehéz feladatok megvalósítása várakozik reánk ezután is; de bel-ügyeink észszerű reorganisatióját, az állami éle-tünkhez kellő reformok és intézmények megvalósítását sok tekintetben könnyebbé teend-i azon tudat, hogy a netaláni vesztések közepett a közös birodalom, melynek erőt mi kölcsön-zünk, s mely viszont nekünk biztonságot ad, nem áll elszigetelve, magára hagyatva, hanem jóban roszban hatalmas szövetségtársra számí-tat. Ez a gasteini értekezletek viszonya és hatása Magyarország belügyeire.

BELFÖLD.

Telekkönyvi ügy.

A nagyméltóságú m. kir. igazságügyminis-teriumnak folyó 1871-ik évi július hó 11-én 11,020 szám alatt kelt rendelete foly-tán e nevezett telekkönyvi munkálatokra nézve a következők tételnek közzé:

I. Az új telekkönyvek behozatala czéljából a helyszínelés Doboka- és Belső Szolnok-megyékben, (az alább megnevezett községek kivételével) sz. kir. Erzsébetvárosban, Beszter-cze, Torda, N.-Enyed, Abrudbánya, Korna pusztá, Verespatak, Déva és Vajda-Hunyad városok-ban teljesen befejeztetvén, a felvett telek-jegyzőkönyvek az azokhoz tartozó birtok részlet-lajstromokkal és vázlatrajzokkal együtt az 1871 évi október hó 1-től fogva, a II. alatt meg-nevezett törvényszékek mellett kirendelt telek-könyvi hivataloknak átadatnak, a hol azok meg-tekintése a kiszabott hivatalos órákban, minden-kinek megengedett.

II. A telekkönyvi hatóság teendőit végzi:

a) a belső-szolnokmegyei törvényszék Deészen Belső-Szolnokmegye minden községére nézve, kivéve Apa-Nagyfalu, Csépan, Felső-Oroszfalu, Felső-Szöcs és Felső-Ilosva községeket, melyekben a helyszínelés még nem foga-natosított.

b) A dobokamegyei törvényszék Szamos-Ujvárt, Dobokamegye minden községére nézve, kivéve Gyeke községet, mely szintén nincs helyszínelve.

c) Küküllőmegyei törvényszéke Dicső-Szent-Mártonban.

Sz. kir. Erzsébetváros városra nézve.

d) A besztercevidéki törvényszék Beszter-czén

Beszterce városra nézve.

e) Tordamegyei törvényszéke Tordán:

Torda városra nézve.

neked ime ezt üzeni: Ő sokkal inkább barátja Ferencznek, minthogy vele a közönséges uton járjon. A ceremoniel azt kívánná, hogy te szólj az atyámmal, de az atyám azt meg nem enged-i; ő szól veled.”

Vendégek voltak a háznál. Ott maradtak más nap is. Aug. 27-dikén végre a gróf szó-lott, s Sophie a hűség zálogát ujjamra voná. Elvégeztük, hogy egyikünk a másikára semmit ne költsön. Készüljön kiki, a mint tetszik s Sophie megígérte önmagától, hogy azt az egy pár ezret, a mit neki atyja kidiszitéseül ad, reszkető türe s csillogó kövekre nem vesztegeti. „Én úgymond — mindig úgy leszek öltözve, mint eddig, csinosan, az új izlet szerént, de mindig gazdálkodó móddal; ruhám annyi van, hogy ujakat épen nincs szükségem varratni. De e helyett azt kívánom, hogy te jelenj meg előttem mindig izletesen. Várj csak, várj, én még megíjitalak, én törölöm le szenvedéseid könnyhullatásait!”

November 11-én vezette oltárhoz Kazinczy, a már 45 éves vőlegény húsz évvel ifjabb ará-ját. Midőn a pap elé kelle lépniök, s a vőle-gény a menyasszonynak szokás szerint karját nyújtá, Sophie udvariasan megköszönte, „Ka-zinczy nun komme!” — szóla vőlegényéhez, s mint ez leírja „kézen fogva mentünk a pap elé s kezünk a stola által összekötve, összeszorult. Ő fehér atlaszban kövek nélkül, de gazdag brabantzai csipkével, haja fekete fűrtjeiben s a rozmarint csak kezébe fogván. Én egy vasszin selyemmel tűzött posztó magyar ruhában. S oh, miért nem festhetem le azt a hangot, midőn nevét mondta ki: Török Sophie! és ezt: sze-retem! Ezt a szót francia modulatioval mondta ki, nem mint Debreczenben mondanák. S meg van kötve a kötés, a szerelem legszebb kötése, örökre és megmásolhatatlanul!”

Nősülése után hét héttel (1805, jan. 1.) — egy Kishéz irt levelében — boldogságtól su-gárzó szókban festi Kazinczy házasság életét.

— „Németben — írja — még most is Sienek

f) Az alsó-fehérmegyei törvényszék N.-Enyeden;

Nagy-Enyed, Abrudbánya, Korna pusztá és Verespatak városokra nézve; végre

g) a hunyadmegyei törvényszék Déván Déva és Vajda-Hunyad mezővárosokra nézve.

III. Az 1871 október 1-én kezdődő, s a fent említett törvényszékeknél teljesítendő ügy-letek és hivatalos cselekvényekre vonatkozólag a következő felszólítások és rendelkezések bocsátatnak ki:

1) Mindazon személyek, kik már a telek-jegyzőkönyvek hitelesítéskor léteztek, vagy legalább még az 1871 évi október hó 1-je előtt szerzett tulajdon-, zálogbirtoklási- vagy haszonbéri jognál fogva, akár a fekvősége megjelölése vagy a bejegyzett birtokviszonyok kidomozása tekintetében, a telekjegyzőkönyvek-ben valamely igazítást, kiegészítést, lejegyzést, hozzájegyzést vagy átjegyzést igényelhetni vél-nek, ezennel felszólítatnak, miszerint ebbeli igényeiket 1872 évi május 31-ig bezárólag annál bizonyosabban jelentsék be, minthogy különben ezen igények oly harmadik személyek kárára, kik 1871 október 1-től fogva a telk-jegyzőkönyvekben foglalt bejegyzések alapján, további nyilvántartási jogokat jóhiszeműen sze-reznek, többé nem érvényesíthetők.

Ezen bejelentésnek minden, a telekjegyző-könyvekben még be nem jegyzett birtokjogokra ki kell terjednie, nem tévén különbséget, vaj-on azok a már használaton kívül tett régi, vagy a jelenleg még vezetett bevállalás, telek vagy más könyvekben, lapokban és lajstromok-ban előfordulnak-e vagy sem, s akár nyújtott legyen valamely fél, bármí bíróságnál vala-mely általa szerzett fekvőség tekintetében bir-tok átjegyzési kérvényt be, és akár van ezen kérvény elintézve, akár sem.

A bejelentésre kötelezetnek különösen tehát mindazon személyek, kiknek birtokjogaik a helyszínelési bizottmánytól sem önmaguk által, sem pedig az ezen bizottmánytól kiren-delt képviselők által nem érvényesítették; vagy kik állítólag erősb, vagy közös birtok-jogukat, a bizottmányilag kitudott és a telek-jegyzőkönyvekbe bejegyzett tetteges földbir-tokos ellen, a helyszínelési szabályok által ki-jelölt módon igazolni képesek nem voltak, ál-lítólagos igényök akár van a telekjegyzőkönyvek-ben, vagy az általános tárgyalási jegyzőkönyv-ben feljegyezve, akár sem.

2) Továbbá mindazon személyek, kik:

a) A telekjegyzőkönyvekbe bejegyzett fekvőségekre az 1853. május 29-én kelt legfelsőbb ösiségi rendelet zálog-viszszaváltási jogokat, vagy más jogcímből tulajdoni igényeket már érvényesítettek; vagy kiket

szólítjuk egymást, nem mindég ugyan, de több-nyire; nem hiu affektációkból, hanem hogy ma-gunkat emlékeztessük, hogy egymást becül-nünk kell. Így megy a titulázás valámig a nap a firmamentumon van. De ha onnan leszállott, a biztos Du áll elé, és rendes, Sophie akkor velem mindig magyarul szól. S azt magától cselekszi, nem az én kérésemre.”

S alább: „Mely gyönyörűség van abban, midőn az én Sophiem ölemben ül, nyakamat által fogja, és házi gondjainkat forgatjuk. Vagy, midőn ő alszik, és én az ő lassu pihegezeit fülelem. S midőn végre hosszan vont ébredési felléleketéből veszem észre, hogy álma eltűn, de én még meg nem mozdulok, hogyha ismét el akar aludni, álma visszatérhesen. Ő pedig az anygal, legszebb, leglágyabb, fehérebb kezét, a mely valaha az isteni kéz által teremtetett fe-lém nyújtja s rám lassan leteszi, hogy lássa, ha alszom-e? Ah érzett-e ily tiszta örömöket az, a ki csak a vulvivaga Venust tisztelte?”

„S az én Sophiem anyja! Ő az én szeren-csém palladiuma, ő az anyala életemnek, ő a bére hosszas szenvedéseimnek, s karjai közt minden öröm valóságos könyörgés, a gondvise-léshez, a ki minket homályos utakon vezet pa-radicsomába.”

Másutt a következő vonásokat adja csa-ládi boldogsága képéhez: „Rokonaim álmél-kodva irigylük szerencsémét. A kicsinyek benne csak a mágna-leányt látják; mások, kivált az öregebb asszonyok e minden negédség nélkül való eszes és legjobb tonusu menyecskét; má-sok ismét azt, hogy egymással oly tonusban vagyunk, hogy az idegen egyhamar észre sem ven-né, hogy együvé tartozunk, mert én a Marmontel scrüpeljében előforduló Comte P. példájára ide-genek közt szemmel tartom ugyan Sophiet, de olykor, midőn új emberek forognak körülötte, szabadjában hagyom.”

Sophie Kazinczy leírása szerint „közp-termetű.” Sebb mellet, sebb kezét, sebb kart, sebb lábat, sebb derekat nem képzeli

b) az említett ösiségi rendelet határoza-taihoz képest a zálogviszaváltási jog érvé-nyesítésére még hosszabb határidő illet; — ezennel felszólítatnak, miszerint ezen igényei-keket a fönnbbi első — pontban kijelölt jog-következmény elkerülése mellett, legfőkébb 1872 évi május 31-éig bezárólag jelentsék be, s az a.) alatt említett esetben a még folyamatban lévő jogügyet, annak a telekjegyzőkönyvbeli följegyzése végett, vagy a nekik már jogér-vényesen odaítélt jogot az abbai átkeblezés végett; a b) alatt említett esetben pedig, az az őket illető zálogviszaváltási jogot, a telek-jegyzőkönyvekbeli följegyzés végett, okiratok-kal tanúsítva, igazolják.

(Vége köv.)

KÜLFÖLD.

Kolozsvár, szeptember 13.

(s) A német birodalmi kormány na-gyon határozottan lépett fel a clericalisok ellen. Meggyőződött, hogy az ultramontanokkal szem-ben használat minden elnézés: ők nem javul-nak. Különösen ujabban Elsassban vittek véghez nagy izgatást a német kormány ellen. A birodalmi kormány most kijelenti egy ren-deletben, melyet az elsassi katolikus papság-hoz intézett, miszerint ez eddig részéről tanu-sított elnézés és türelemnek immár vége, miután meggyőződött a kormány, hogy az Elsassban elharapódzott üzemeknek főoka a papság, melynek tagjai nemcsak négyszem közt, de sőt nyilvános prédikációk alkalmával is nyilvan izgatnak a feunálló rend ellen. S ezért a biro-dalmi kormány szigoruan fog jövőben ügyel-tetni a katolikus papság magán és nyilvános nyilatkozataira s az izgató ellen a törvény szigorát alkalmazni.

Francia földről két fontosb hirt kaptunk, mindkettőt már a távirda részéről köz-löttük. Az egyik a Ravinel féle javaslat a nemzetgyűlés és kormány székhelyének végle-ges áttételére, illetőleg meghagyása Versaillesban. Tudjuk, hogy eddigelő is mily fatalis követ-kezményeket vont maga után a decapitalisatio. Ha mártius 13-án az egész kormány és nem-zetgyűlés, mindkettőt természetszerű és törvé-nyes hatalmának és befolyásának teljével a francia világvárosban van: a commune bor-zalmái bizonyára nem ölthetnek volna oly mérséklet, vagy épen még csirákban el lesznek vala fojtva. S a mi e bosszut illeti, hogy Páris lakoljon meg vajjon csak állitható is, hogy olyan solidaritás lett volna Páris lakossága közt, hol a gyűes gonoszak és néhány ezer ábrándozó félrevezetett bűnéért az egész bűnbö-djőn? De nem! Franciaországban még ebben is oly éles ellentétben, engesztelhetlenül álla-

hetsz. Hajai feketék. Képe vonásai nincsenek a regula szerént, talán bizarrak, mert orra Pálffy orr, de az egész kedves és sokakat bájoló. Nyolcz esztendeig neveltetvén az anyja testvérei kezei alatt a bécsi főszületésű klastromban, franczi-ául beszél (+) legjobban. Németül, magyarul, s tótul is jól tudott.” —

A legmélyebb kultusz hangján ír Kazinczy nejről 1831-ben bekövetkezett haláláig. A lán-goló szerelem hevét a tisztelet hidegebb, de szilárdabb érzelmévé érlelte meg szokása a hu-szonhét éves frigynek, mely viszátkodás felhőitől derült maradt mindvégig.

Házasságukat nyolcz gyermekkel áldotta meg az ég. Az elsőszülöttüktől: Ifigénától (szül. 1805) már egy év múlva megfosztá a végzet. A legifjabb Lajos (szül. 1820) a forra-dalomban honvéd tábornok, 1849-ben osztrák-hóhér keze alatt vérze el.

Életben vannak Eugénia (1807 szül.) Krajnik Imréné, Thalia (szül. 1809) Hrabovszkyné, Emil (1811 szül.) nyugalmazott huszá-ornagy, Antonia (szül. 1813) hajadon, Bálint, ki Homoky Mathilddal kelt egybe, és II-dik Ifigénia (1817 sz.) férjezett Becskiné.

Kazinczy három unokája (Bálint fia) Fe-rencz 19 éves, Lajos 15 éves a mult, évben a legnagyobb szükséggel küzdve, kitűnő sikerrel tanultak a sárospataki kollégiumon.

— Vajha pártfogásba venné a magyar országgyűlés tehetséges unokáit a költőnek, ki nyelvünket virágszóra, irodalmunkat diszre jut-tatá. Megkönnyítne az unokák életerhet nagy-atyjok érdeméért, ki a nemzet diszeért viszon-tagságos élete összes munkásságát áldo á.

Nagyjainkat megsiratjuk, sűtkérezünk dicsőségekben, szobrokat emelünk életük örö-kítésére, és éhen hagyjuk veszni, a kikben élnek — maradékaikat!

nak szemben a csak most specialiter e célból képződött pártok, hogy Thiers, ki nagyon természetesen Paris mellett szállott síkra, csak annyit vihett keresztül Ravivel indítványával szemben, hogy a jelleg Párisban levő miniszteriumok nem vitetnek át azonnal Versaillesba; de a nemzetgyűlés és kormány székhelye ezután is bizonytalan időre Versaillesban marad. Az efelett több napon át tartott, az ország összes érdekeinek kárára producált parlamenti tusa, mely a kedélyeket újra felizgatta a párisiakat elkeserítette, oly szavazattal végződött, mely ismét mindent az eddigi ideiglenes helyzetben hagy s ezenfelül elég politikátlanul, a legfőkéremagyarazhatatlanabb bizalmatlanságot nyilvánítt Páris iránt. S így tovább is a fonákosság fogja a helyzetet dominálni, hogy Versaillesból fognak uralkodni s Párisból kormányozni. Pedig előbb-utóbb a körülmények hatalma, magának az országnak elodáztatlan érdekei, csak oda fognak vezetni, hogy Páris visszanyerje történelmi és természetszerű jogait s legyen ismét főváros. Addig pedig pompás ürügyet nyújtott a nemzetgyűlés többébe a német kormányának, hogy ő is minél tovább húzza-halassza a Párishoz közel fekvő megyék okkupációjának megszüntetését. Hiszen saját kormánya nem bízik a fővárosban.

A nemzetgyűlés másik nevezetes határozata, melyről szintén értesített már a táv-sodrony, a háború által károsodottak kárpótlása az állampénztárból. E határozat részleteiről még nem bírnak tudomással; de ha a jövő 1872 dik évre előirányzott budgetből kővetkeztetést szabad vonnunk: körülbelül államilános leend a kárpótlás. Ha a távirati jelentések igazak, Franciaország jövő évi szükséglete 4196 millió frank, befoglalva a 300 milliót is a „départementok védelmére.“ Ez összeg olyan megdöbbentően nagy, hogy előbb pontosabb tudósításokat kell bevárunk, mielőtt hitelt adhatnánk annak.

Bazaine tábornagy, Metz árulója vagy védője — ahogy tetszik — szintén megjelent végre valahára Versaillesban a nemzetgyűléstől kiküldött azon bizottság előtt, mely a háborúval foglalkozik. Már is azt sutogják, hogy a tb. ur oly fontos bizonyítékokat tud felhozni eljárásának igazolására, egy szóval annyira tisztára fogná mosni magát, hogy fölméltetése több mint valószínű. Még tán valami pompás állomást is lesz kegyes elfogadni a dolgok új rendében!

A KELET magán-távirata.

Feladatott Posten, sept. 12. 10 ó. — p. d. e.

Érkezett: sept. 12. 10 ó. 18 p. d. e.

A szerb határon veszteghelyiségeket állítottak fel s szigorú rendszabályok alkalmaztattak a cholera-veszély ellen; cholera eset még nem fordult elő.

A francia-olasz viszonyok feszültebbé lettek; ugyanis az olasz követ nem akarta Thierst köztársasági elnökké kineveztetése alkalmából üdvözölni, mert a francia követ sem kíván szerencsét az olasz király Rómába költözéséhez.

A Seine és Seine-Oise departamentok kiürítése halad előre: az Oise departament megszálva marad.

Jekelfalussy, fehervári püspök tegnap, a ministertanács előtt komolyan megdorgáltatott; aláveté magát a törvénynek.

Feladatott Seps-Szent-Györgyön sept. 12. d. e. 10 ó. 13 p.

Érkezett sept. 12. 11 ó. 35. p. d. e.

A háromszéki városok főispánjának, Lázár Mihálynak, bevonulása nagyszerű, itt soha nem látott fény és lelkesedés közt ment végbe. A fogatok, banderiumok hosszu sora kísérel. Nem csak a városokban, hanem a községekben és országúton zöld lomb-dísz és diadalkapuk, világítás, fáklyásmenet sat. üdvözöltek. Ily kitüntetés kormányközéget aligha ért. Erdemei előismerése, honfitársai bizalma, szeretete voltak az ünnepély rendezői. Diszembédek; lelkes pohárvendégek a haza nagyjaiért, szeretett főispánért sat.

A többi városokba vezető útja is, mint halljuk, diadalmenet lesz.

Tagadás.

„Egy kis önvédelem“ című cikkben ez az állítás foglaltatik: „Br(assai) a „Magyar Polgár“-ban bátran kérdénetet, hogy Veress Ignácot agyondeclinálta.“ — Hogy én ezt a passust akár magam írtam, akár más valakinek

sugaltam volna, kereken tagadom. Létezéséről is csak Veress Ignác ur hamis állítása óta van tudomásom. — Kérkedni! Volt is mivel! —

Brassai

NAPI HIREK.

Kolozsvár, september 12.

— Tisza Lajos közmunka s közlekedésügyi m. kir. miniszter ur, Bottlik vasúti főigazgató, s több mérnökök kíséretében külön vonattal tegnap délből 1/2 1 órakor érkezett városunkba, s a nemzeti Szállodába szállott. — A magas vendéget az indóházánál Makoldi Sámuel polgármester, s több városi tisztviselő fogadta. — A miniszter ur ma a gr. Mikó Anna s b. Wesselényi József esküvőjökön, mint násznagy van jelen, s ezután — miat halljuk — Tisza László testvéréhez Csánba fog kirándulni. —

— Gróf Mikó Imre kedves és ritka műveltségű leányának Anna Comtessenek menyegzője Wesselényi József báróval ma délelőtt 11 órakor történt meg. — Az ünnepélyes szertartást Nagy Péter. ev. ref. püspök végezte. A vendégek dísz magyar ruhában jelentek meg. —

— A muzeumnak folyó hó 13 ára hirdetett tudományos gyűlése a városi képviselő testület nyílt ülésére miatt, ez alkalommal elmarad. Majnájuk, külváros Herman Ötő érdekesnek ígérkező fölvonásaiért.

— Méregzés. Az idevaló bordélyházak egyikében egy könnyelmű életet folytatott nő, tegnapelőtt este gyufával magát megmérgező, hosszas kioldás után tegnap reggel meghalt. —

— A városi statisztikai osztály a lakadatan buzgalmú s e téren érdemeket szerzett Kővári László elnöklété alatt már megalkult, csakohgy a hivatali helyiségről, s legalább pár díjnak felvételéről még eddigelé gondoskodvanicsen. — Pest városa megértve e hivatal nagy fontosságát, annak életerőssé tétele végett, a berendezésről is kellőleg gondoskodott, azért hisszük, hogy Kolozsvár, mint az erdélyi részek fővárosa s mintegy mintaképe e tekintetben, a többi városoktól el nem marad, s e hivatal szervezésénél szűkmarkúságot tanusítani nem fog. —

— Gy.-Szt.-Miklóson az 1866-ban felállított al-realtanoda, tanulok hiánya miatt 1870-ben megszüntetett, Gyergyó-Szent-Miklós mezőváros kötelezte magát, hogy a 4 oszt. főtanoda mellé, egy 4 osztályú polgári iskolát állít fel saját költségén, a m. kir. kormány hasonlólag ígértet tett, hogy a gazdasági és ipar tudományokra egy felsőbb népisiskolát rendez be. — Miután ily ügyekben a nép művelődésére nézve a késedelem nagy hátramaradást okoz, Juhász Károly a „Nemerében ezen tanodák mielőbbi felállítását sürgeti. —

— K.-Vásárhelyt, mint írják: az ellenzék nagyban készül és szervezkedik, holott kedvező eredményre aligha számíthat, miután az egész jobboldal Tisza Lajos ministert akarja fölépíteni. —

— Kerkapolyi Károly pénzügyér f. hó 6-án este érkezett Brassóba. — Az ottan levő hivatalok, a reformatusok egyházi képviselői, s a pótanfolyamra összegyűlt tanítók azonnal tisztelegtek nála. — A tanítóknak kijelentette, hogy az állam, fájdalom, mindez ideig nem volt azon állapotban, hogy a tanítók iránt kötelességének teljes mértékben megfeleltetett volna, de reméli, hogy azon idő nem messze van; miért is részéről mindent meg fog tenni, hogy az állam a tanítók iránti kötelességének megfelelően és megfelelően. — A tisztelegések bevégeztével a miniszter ur a város képviselői által rendezett bankettben vett részt. —

— Ipariskolák. A pesti orsz. m. ipar-egyesület legközelebbi igazgatósági ülésén elhatározta, hogy az eddig fenálló négy ipariskola mellett a téli félév kezdésével még a Lipót-városban és Ferencvárosban is nyit egy esti és vasárnapi ipariskolát. Az örvendés előmenetel, melyet az iparosok oktatásügye a fővárosban mutat, buzdító példaul szolgálhat a vidéki városoknak is, melyeknek kezdeményezését az ipar-egyesület bizomnyal örömmel igyekeznék tette segíteni,

— A szivarkészítés és a szivarfogyasztás évről-évre növekszik. Hivatalos kimutatások szerint a m. kir. dohánygyárakban 1869-ben 271.953.000 darab szivar készült, míg a mult 1870 évben már 369.473.000 darabra rugott a gyártott szivarok száma.

— Halott utazó. A september 6-án este Bécsből Prágába menő vonat minden baj nélkül megérkezett a prágai indóházba, és már az utasok nagy részt el is távoztak, midőn az egyik vonatvezető egy első osztályú kocsiában egy alvó embert látott, ki arcát zsebkendőjével takarta el. Eleintén megszólította, majd

*) Egy magas egyéniségről beszélék fiatal koromban, hogy a miniszteri tanácsban, hol egy fontos és nehéz kérdés megoldásában fáradoztak, egyszerre felszólt: „Ich hab's!“ — Nem a solutiont, hanem egy legyet fogott el. En az oly magas egyéniségekkel nem mérközhetem. Br.

rázní kezdte, végül az egyik málhaszolgát segítségül hívta, kiemelték a kocsiából, levették a kendőt, és nagy rémületkre tapasztalták, miszerint halottan van dolguk. Az utas mintegy 25 éves, csinosan öltözött fiatal ember. A hulla ruhájának zsebében egy levelet találtak, melyben elmondja, hogy az ellene irányított üldözés elől menekülő, kivégzi magát. A levélben felemlíti, hogy köröztetik, neve Theumer Emil, s hogy a gyalázattól szabadulandó, cyanálival mérgezte meg magát.

— Az európai fejedelemek közül, egy angol lap szerint, a magyar királyné a legszebb, az orosz császárné legjobban fest, a walesi hercegné legjobban zongoráz, a hollandiai királyné legjobban ír s költő, a német császárné legmulatságosabb (és feltékenyebb) s a Dán királyné a házi gazdaságosságban leggyakorlatibb asszony.

— Ali pasa utódjával a szultán Mah mud pasát nevezte ki nagyvezírré. A kabinetben nagy változásokat remélenek, különösen Djemil pasának külügyministerré leendő kinevezetését várják.

— Hamis sajtóhiba. Tegnap hirtovánk 8-dik újdonságába írták hiba csuszott be. A helyi táviratigazgatóság ugyan is azt reméli átiratában, hogy a tordai ugy, mint a többi távirat hivatal nem nyujtand ezután panasza alkalmat; újdonságunk pedig az ugy szót nem mel cseréli ki s ezáltal épen ellenkező értelmet ad a mondatnak. Kérjük a hiba kijavítását.

KÖZGAZDASÁG.

Vegyes

— A lótenyésztési kézikönyvre birtetett pályázat eredményéről olvassuk a hiv. lapban: A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium által mult évi június 10-én 11.987 sz. alatt egy népszerű lótenyésztési kézikönyvre kiirt pályázat folytán a f. é. martius 1-ig meghosszabbított határidőre beérkezett öt pályamunka felkért szakértők által megbi-ráltatván, a pályadíj a „dióhéjban“ jelíggel ellátott pályaműnek ítélteztet oda, mely művel beérkezett jelíggel levélle felbontatván, a nyertes mű szerzőjéül Tormay Béla tűnt ki. A lótenyésztésnek kedvező sikert stb. jelíggel ellátott pályamű, terjedelmes volta, és inkább a művel községre számított, nem elégsé népszerű nyelve a pályázati feltételek értelmében jutalomra ki nem jelölthetett; mindazonáltal a bíráló bizottság által, mint jelesen és szorgalommal kidolgozott szakmú esetleges kiadásának segélyzése céljából az idézett miniszterium figyelmébe ajánlatott. — Ezen, valamint a „Trombitaszóra stb.“ „Trafalgar“, „Quadrupedante stb.“ jelíggel ellátott művek illető szerzőik által a földmivelés-, ipar és kereskedelemügyi miniszterium levéltárában visszavethetők.

— A méterrendszer életbeléptetése a Lajtántul legközelebb már várható. A törvény ez iránt már meghozatott, s a mult hetekben Stahl miniszteri titkár beutazta Délmetországot és Belgiumot, hogy az átmeneti intézkedésről, melyek a méterrendszer behozatalánál ott alkalmaztattak, részletes tudomást szerezzen. — Mi sem késztünk sokáig az új mértékrendszer behozatalával, mert a forgalom nagy akadályát szolgáltatna, ha két különböző rendszer állana fenn a monarchiában egymás mellett.

— A törökországi posták ügyében jelentik, hogy a porta egy, a hatalmakhoz intézett köriratban kívánja a török birodalomban levő idegen postaintézetek megszüntetését, miután ez sérti a porta felségi jogait. A porta tudatja, hogy oly intézkedéseket tesz, melyek biztosítják a postaforgalmat Törökországban.

— A mont-cenisi vasut megnyitására mindig új meg új határnapok tűznek. Egy turini levél szerint, most ismét szeptember 17-dikére tűzetett ki a megnyitás és tárgyalások folynak a nemzetközi szolgálat berendezése iránt is.

— Az épülőben levő magyar vasutak építkezési viszonyai július hí végén hivatalos kimutatás szerint következők voltak: A magyar államvasutak közül: a károlyvárosi-fiumei 23 mfdl hosszú vonalon készen volt az alépítményből 29, a fölépítményből 6,7, a magas építményből 0,2%; a salgótarján-zolyomi vonalon (12 mfdl) 96, 99 és 97 %, a 48%; a füzessabony-egri vonalon 3, 2 és 1 %. — A kassaoderbergi pályán: az abos-zolyom-sutteki 12 1/2 mfdlnyi vonalon 63, 32 és eperjesi 4 mfdlnyi vonalon 100, 97 és 160%, az abos-poprádi 12 mfdlnyi vonalon 88, 70 és 67 %; a poprád-zsonai 18 1/2 mértföldnyi vonalon 83, 73 és 47 %, a zsolna-határszéli 4 mfdlnyi vonalon 100, 99 és 99 %. — A magyar nyugati vasuton a győr-szombathelyi 15 mfdlnyi vonalon 80, 99 és 90 %, a fehervár-ajkai 18 1/2 mfdlnyi vonalon 48, 50 és 21 %, az ajka-kiscelli 5 1/3 mfdlnyi vonalon 16, 38 és 9 %; a szombathely-határszéli 8 1/2 mértföldnyi vonalon 11, 22 és 7 %. A magyar északkeleti vasut 64 mfdlnyi vonalain 86, 84 és 79%. — A magyar kele-

ti vasuton: a kolozsvár-tordai 10 mfdlnyi vonalon 7,15 és 1%, a gyulafehérvár-kocsárdi 6 1/2 mfdlnyi vonalon 98, 98 és 97%, a kocsárd-vásárhelyi 7 1/3 mfdlnyi vonalon 94 95 és 93%, a tövis-medgyesi 8 mfdlnyi vonalon 90, 93 és 90%; a medgyes-segesvári 5 mfdlnyi vonalon 91, 93 és 89%; a kapus-nagy-szebeni 5 mfdlnyi vonalon 68, 88 és 54%, a segesvár-brassói 16 mfdlnyi vonalon 16, 50 és 1%. — Az alföldi vasut nagyvárad-szalontai 6 mfdlnyi vonalon 97, 85 és 94%, a szalonta csibai 5 1/2 mfdlnyi vonalon 99, 90 és 99%. — Az első magyar-galicziai vasuton: a mihályi-homonnai 8 1/2 mértföldnyi vonalon 95, 70 és 61%, a homonna-laborezi 5 1/2 mfdlnyi vonalon 15 és 8%, — A zakány-bittaszéki vasuton (22 mfdl.): földmunkák 53, műépítmények 42, magas építmények 8%, A szentpéter-fümei 1/3 mfdlnyi vasuton 39 és 2%. — A nyiregházi-ungvári vasuton 89, 30 és 32%. — Ezen vasutak közül folyó évre 177 mértföldnek megnyitása van kitűve; eddig megnyitott a zsolna-határszéli, arad-temesvári, salgótarján-zolyomi, miskolc-bán-évei és debreczen-nagykárolyi, összesen 39 1/2 mfdl. Az építési munkák állása szerint nem számíthatni a binnréve-náda-di, szatmár-szigeti, királyháza-csapi, ujhely-kassai és belga-munkácsi vonalak (összesen 4 a mfdl) megnyitására, ellenben bizonynyal előszűlnék a nagykároly-szatmári, szerencs-csapi, győr szombathelyi, poprád-zsolnai, mihályi-homonnai, nagyvárad-csibai s egyes erdélyi vonalak együtt 95 mértföld, ugy, hogy ez évben 135 mértföld új vasutat nyerünk.

A marosvásárhelyi piac árai sept. 7-én 1 ausztr. mérő tisztabuza 4 ft 90 kr. rozs 3 ft 20 k. elegybúza 3 ft 46 k. zab 1 ft 40 kr. Széna 1 ft 80 k. Egy öl fa 36 hüv. hosszu 10 f — k. Marhabus fontja 18 kr. Konyhabúza 12 ft 50 kr. Borsó mérője 4 ft 80 kr., lenese 4 ft 80 kr. paszuly 4 ft 20 kr.

A szász-rézeni piac árai sept. 7. 1 alsó ausztr. mérő. Búza 5 ft 60 kr., elegybúza 3 ft 70 k. rozs 3 ft 70 kr. a kukorica 3 ft 30 kr. Zab 1 ft 30 kr. pityóka ft 60 kr. Egy mázsa szalonna 30 ft — kr. Egy icze disznószőr 55 kr. Egy icze borsó 16 kr. lenese, iczéje 18kr. paszuly, iczéje 7 kr. Egy mázsa kenyérliszt 12 ft. Egy font marhabus 18. Egy mázsa, széna 2 ft — kr. Egy öl tűzifa kemény 10 ft — kr. Mezei napi munkabér 60 kr.

PAULUS SZERENCSÉI NÁNY RÓLA.

Nyiltér*)

Erzsébetváros 6. aug. 1871.

A „Kelet“ 203-ik számában hivatalanul belém bojtorkodik.

Lelkesedése a jobboldal paizsza alatt született — lévén szó — egy célt tévesztett főispánról.

De az ítélet el van hamarkodva.

Pedig, ha valaki journalistának telcsap, óvatosnak kell lennie, nehogy részrehajlóknak tűnjék fel.

Tudósító a cikket el se olvasta, mir is, élczeskedik, a cikket érintve nincs, és belé-elegyedik.

En ezen csak örülhetek, mert ugy hiszem ha megolvasta egész cikkemet, és megtekintte a „Magyar Polgár“ kiadshivatalánál letett bizonyítékaimat, nem fogja szó nélkül hagyni az egész cikket keresztülvonul sark igazságot.

Miként hazánk felvirágzására elkerülhetlen szükséges, hogy — törvényseikeink és törvényhatóságaink a hivatalaikkal visszaelt — tagoktól megtisztittassanak.

E figyelemztetésnek most van helye, a mikor főispánok, képviselők és tanácsnokok teszik ajánlataikat, és köztudomásu, miszerint a sok heterogén érdek nem egyszer szikrol befolyást az ajánlatra és így megtörténik némelykor a téves kijelzés és kinevezés.

Engem mindenesetre hatalmasan érdekel a kijelentés és kinevezés; mert egy bünvált perben minden irányba igazságos ítéletet várok és az agyon megnehezítettik, ha — a büntetéseknak collegái: kik ítéletet kell hogy mondjának — de nem kevésbbé érdekl a közönséget is, mert fakármilyenek legyenek a nép vélemény hullámvázai, jelmondatul még sem ve-zi egy sem fel „az erkölcssteleniséget“

Jegyezze meg tehát magának tisztelt ítéssz ur, bárki legyen annak neve, hogy vannak esélyek, a mikor a körülmények véletlenül sodornak valakit az örvénybe; ismét esélyek, mikor önként lép az ember belé és mégis nem következik, hogy ennek beösmérése bályegző legyen, mert megtörtént sokszor, hogy csak így, és nem másként éretett el valamely közérdekű czél. Azonban bocsása meg nekem, ha ámbár sujtóló sorai ellenében felhiva is lennék önigazolásul részletezni, még sem tehetem azt, mert az a vizsgálatot meghiu-ithatná, és ez ellen felügyelnem sok irányban kötelességem.

Schopf Adolf

*) E rovat alatt közöltékért csupán a sajtó a tédség irányában vállal felelősséget a szász.

HIVATALOS.

3559. 1871.

(310)

(3-3)

Hirdetmény.

Marosvásárhely szabad kir. város belterületének szakértő mérnök által leendő méretése és térképezése, a képviselő testületnek idei augusztus 26-án tartott ülésében elhatároztatván, ezen munkát keresztül vitelére pályázat nyitatik.

A pályázati határidő folyó évi szeptember 30-ig tűzetik ki.

A képesítvény és mérnöki szakismeret igazolása mellett pályázók közül, a munkával az b zárik meg, ki legjutányosabb ár-szabály mellett ajánlkozand.

Minthogy ezen munkálatok télen át is folytathatók, annak is előnye leendő, ki leg-
rövidebb időn vállalkozik a munka teljes bevégezésére.

A munkát folyama alatt a munkáznak a megtett munkához viszonyított 1/3-ad része a majorsági pénztárból előlegeztetik.

A munka teljes bevégezése és felülvizsgálata után helyesnek és jónak talált egész munka ár., a városi pénztárból kifizetetik. A pályázatok a fenn kitett hatánapig a városi tanácshoz adandók be.

Maros-Vásárhelyt, 1871. augusztus-hó 27 kén.

A városi Tanács.

NEM HIVATALOS.

(312)

(1-3)

Eladó butorok és házi eszközök

a nagy-piaczon, a Schütz-ház (Tivoli) első emeletén. Megtekinthetők és szabad kézből megvehetők naponta.

(313)

(1-3)

Egy helybeli könyvvivő oktatást ad azoknak, kik az egyszerű vagy kettős

könyvviteltant 12 frtéért

rövid idő alatt alaposan megtanulni akarják. Tanulási idő magyarok számára esti 8-9, németek számára 9-10 óráig.

Kérdések az „Angolló” vendéglőbe intézendők.

(311)

(1-3)

Ékszerkereskedés.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a n. érd. t. cz. közönséget, hogy a napokban érkezvén haza üzletutamból Bécsből, ékszerkereskedésem a legdivatosabb arany-, ezüst cikkekkel, a legdiszesebb brilláns, gyémánt- és egyéb nemeskő- és nagy választéku rococo-ékszerrel elláttam, minek következtében szolgáltatást igen olcsó árban és JÓTÁLLÁS MELLETT czennel felajánlom.

Együttal bátorkodom tudatni, hogy Egyiptomból kapott megbízás folytán mindennemű ékszert, gyémántot, brillántot és jóféle gyöngyöt akkora árban vásárolok, a mekkorát az osztrák-magyar birodalomban sehol sem fizetnek, mert az agiót is rászámítom.

D szesen berendezett ékszerkereskedésem megtekintésére ezennel tisztelettel fölhívom a n. érd. t. cz. közönséget.

Kolozsvártt, szeptember-hó 1871.

Reichberg Lőrincz, ékszerárus.

Főter, méltsgos báró Wesselényi Ferencz házában.

(305)

(3-6)

Felhívás!

„A Magyar kölcsönös biztosító bank“

alólt vezérigynöksége az aratás és behordás beálltával kedves kötelességének tartja a „Magyar kölcsönös biztosító bank“ által nyújtandó előnyökre a n. érd. közönség figyelmét felhívni,

a mellet, hogy a beveendő díjakra nézve is a versenyt bármely más társulattal kiáljuk, a hozzánk csatlakozó tagokat az évi díj fölöslegben részesi jük, mely osztalék annál nagyobb menül többen ez intézetbe csatlakoznak. Hogy ez csoportosulás esetében nem maradt, — megelégedőlegesen tanúságul hozván fel a részvényekre alapolt társulatok által felmutatott rendkívüli évi nyereseményeket, melyek közül egy ilyen intézet a múlt éviől oly üzleti hasznot mutat fel, mely szerint ha azon biztosítók a kölcsön összeget vették volna igénybe minden díjkép befizetett forint után 56 kr. lett volna a biztosító feleknek visszafizetendő.

Ilykép az évi nyereséményen magok a biztosító tagok osztozkodhatván, ez által a biztosítási díj lehető legalantabbi tokra szállíthatatik, és alkalom nyújtatik mindenkinek vagyonát lehető legelősebben biztosítani, magának megnyugvást szerezni.

Biztosítások eszközölése iránt bővebb felvilágosítások végett kérvén a biztosító közönséget, vidéki ügynökségeihez vagy M. Váshelyt a központhoz fordulni

„A Magyar kölcsönös biztosító bank“ erdelyi vezérigynöke

HOLCZER GYULA.

(53)

(32-*)

Megvásárol mindennemű
m. és osztr. állampapírt,
sorsjegyet,
arany, ezüst
pénz nemeket,
és leszámítol
(escomptirt)
MINDENFÉLE
nyereseményeket.

HUTFLESZ
KÁROLY
Kolozsvárt.

Ajánlja
dúsan ellátott
FÜSZER-TÁRÁT,
gőzliszteit;
valamint
kitűnő minőségű
faggyu gyertya- és
szappan-gyártmányait.

(306)

(3-7)

Részlet-jegyek

20 drb Hitel-sorsjegyre

18 drb Hitel-sorsjegyre

20 drb 3% es 400 frankos török-sorsjegyre

20 drb Braunschweigi-jegyre

Főnyerő 20,000 tallér

20 drb 100 frtos magyar díj-sorsjegyre

Főnyerő 100,000 frt.

20 drb 100 frtos 1864-diki jegyre,

18 drb 100 frtos 1864-diki jegyre,

A sorsjegyek a játéktársulatok mindnyájánál különböző sorozatból valók, miféle a nyeresés esélye tetemesen növekszik. Minden részvény, mindjárt az első részlet letétele után és a lefizetés folytán közösen a játéktársulat minden sorsjegyre játszik a lefizetés végével, a csoport szerint, egy eredeti hitel-, 3%-os 400 frankos Török-, Braunschweigi-, 100 frtos magyar-díj-, 100 frtos 1864-diki sorsjegyet kap kezéhez.

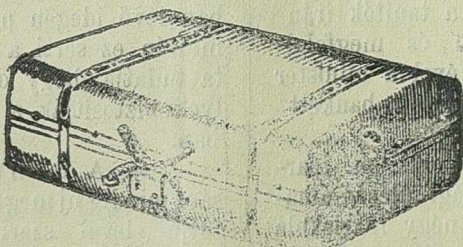
A bélyeg-díj egyszer mindenkorra tesz 99 krt a magyar díj-sorsjegyre; 1 frt 30 krt. az 1864-diki; 2 frt 55 krt. a hitel-, és 68 krt. a Török sors-jegy után. Az első részlet és a bélyeg-díj lefizetésével részletjegyet kap a játékos, mely a tulajdonos számára minden fentebb jelzett előnyt biztosít.

EDUARD FÜRST bankháza Wien, Stephansplatz.

181

5-*

Nagy

Bazár

Csapó Sándornál

KOLOZSVÁRTT

kalapos-, czipész- és szijgyártó művekből, lovagló és vadász-készletekből stb. stb.

Férfi-, női- és gyermek-lábbelik nagy-választásban.

Különös figyelmet érdemelnek saját gyártmányaink SCHWARZ KÁROLY úr művezetése alatt készítve.

Negrendelések férfi-lábbelikre gyorsan teljesíttetnek, és pedig topánok 48 óra, csizmák 3 nap alatt készíttetnek. A bőr és más kellékek közvetlen a legjobb hírv gyárból hozattatnak a munkaerő akként van fejlesztve, hogy még a tulzottabb igényeknek is megfelel.